N. 242. 1831.

BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag, den 10 November.

NEDERLANDEN.

Breda, den 9den November.

Bij besluit van den 2den dezer heeft Z. M. tot ridders der Militaire Willems-orde en der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd, de navolgende officieren, onder-officieren en manschappen, van de verschillende korpsen, behoorende tot de troepen in Zeeland, die bij de krijgsverrigtingen gedurende de eerste dagen van augustus jl. in het 4de en 5de distrikt van genoemde provincie boven anderen hebben uitgemunt, als:

Tot ridders der Militaire Willems-orde, 3de klasse:

J. J. Roeps, kapitein;

Tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw:

J. Le Bron de Vexela, luitenant-kolonel, kommanderende de 1ste afdeeling Overijsselsche schutterij en de troepen in het 5de distrikt van Zeeland.

Tot ridders der Militaire Willems-orde 4de klasse:

P. van Peolsum Booy, majoor, kommanderende het 1ste bataillon der 9de afdeeling infanterie;

F. E. Neuhaus, majoor bij de O. I. troepen en tijdelijk kommandant van Hulst;

H. Budde, kapitein bij de 1ste afd. Overijsselsche schutterij;

H. van Breyel Spiering, kapitein bij de 9de afd. infanterie;

H. M. L. de Haan, kapitein bij den staf der artillerie;

A. J. B. van der Wijk, 1ste luitenant bij het 1ste bataillon veld-artillerie.

J. H. Lexau Rysterborgh, 1ste luitenant bij de genie;

A. Weyer van de Graaf en A. Groskamp, 1ste luitenants bij de 1ste afdeeling Overijsselsche schutterij;

M. Letter, 1ste luitenant-adjudant bij de 9de afd. infanterie;

W. G. Hooy, 2de luitenant van de 1ste afdeeling Overijsselsche schutterij, dienstdoende bij de artillerie in het 5de district van Zeeland;

E. C. Besier en A. Broese, 2de luitenants bij de 1ste afdeeling Overijsselsche schutterij;

G. H. van Stein, 2de luitenant bij de 9de afdeeling infanterie;

A. H. Rip, sergeant-majoor-vrijwilliger bij dezelfde afdeeling;

P. J. van den Bergh, sergeant bij de 9de afd. infanterie;

A. van Wyngaarde, sergeant bij het 3de bataillon artillerie nationale militie.

S. J. Schrammer, sergeant bij het 5de bataillon artillerie nationale militie;

P. B. Visser, korporaal-vrijwilliger bij de 1ste afdeeling Overijsselsche schutterij;

A. P. Schlauch, fuselier-vrijwilliger bij de 9de afd. infanterie;

J. Wolfering, K. Romzée, J. van der Weerd, H. van der Straeten en J. Leendere, schutters bij de 1ste afdeeling Overijsselsche schutterij;

J. Andewag, fuselier bij de 9de afdeeling infanterie;

W. van den Belt, schutter bij de 1ste afdeeling Overijsselsche schutterij;

Swart, en W. C. H. Meyners, kapiteins bij de 9de afdeeling infanterie;

C. H. G. Fluchi, 2de kapitein bij het 3de bataillon artillerie nationale militie;

E. Makorn, 2de kapitein bij de genie;

P. van Pommeren en D. L. Jonequière, 1ste luitenants bij de 9de afdeeling infanterie;

R. L. van Dam en A. L. Timmermans, 2de luitenants bij de 9de afdeeling infanterie;

R. A. Markus, adjudant-onder-officier bij de 9de afdeeling infanterie;

M. J. F. van Oye, sergeant bij de 9de afdeeling infanterie;

H. ten Kate, fuselier bij de 9de afdeeling infanterie;

J. F. Casse, wachtmeester bij het 1ste bataljon veld-artillerie;

L. Portmans, 1ste luitenant bij de 10de afdeeling infanterie;

J. D. W. Ledel, 2de luitenant bij de 5de afdeeling infanterie;

A. Bakker, adjudant-onder-officier bij de 5de afd. infanterie;

B. J. Wintsand, sergeant;

G. J. Horsius, korporaal bij de 5de afdeeling infanterie;

J. Hummel, sergeant bij de 9de afdeeling infanterie;

J. de Mooy, D. Schmidt en M. Grulher, korporaals bij de 9de afdeeling infanterie;

J. M. Meijer en J. M. Grellie, fuseliers bij de 9de afdeeling infant.;

W. Sager, Z. Bungener, E. de Wolff en A. Verdonck, fuseliers bij de 5de afdeeling infanterie; en A. Potters, hoornblazer bij dezelfde afdeeling;

J. Valk, wachtmeester bij de rijdende artillerie;

P. van Delft en S. Doets, kanonniers bij het 3de bataillon artillerie nationale militie;

C. Verhagen, sergeant bij de 10de afdeeling infanterie;

M. Albert, J. Noordeman en M. Kaptein, fuseliers bij de 10de afdeeling infanterie;

J. de Vriese, sergeant bij de afdeel. Zeeuwsche schutterij;

J. Maritissen, schutter bij de afdeel. Zeeuwsche schutterij;

J. H. Visée, vrijwilliger bij de 9de afdeeling infanterie;

H. van Dam, fuselier bij de 9de afdeeling infanterie;

E. Risseeuw, 2de luitenant bij de vrijwillige jagers te paard, in het vierde distrikt van Zeeland.

Bij hetzelfde besluit is bepaald dat van de volgende officieren, onder officieren en manschappen, eervolle melding op de legerorder zal worden gemaakt.

De Beaufort, majoor, chef van den staf van den luitenant-generaal de Kock;

Hallewijn, kapitein-adjudant bij den staf van den luitenant-generaal de Kock;

Kräller, 2de luitenant bij opgemelden staf;

E. J. F. Meure, kapitein-luitenant bij de marine;

J. N. Weylandt, majoor bij de 9de afdeeling infanterie;

E. J. J. A. E. Wentholt en P. de Gros, 2de luitenants bij de 5de afdeeling infanterie, en

L. Sulkens, schutter bij de afdeeling Zeeuwsche schutterij.

— Gisteren is alhier uit de omstreken van Bergen-op-Zoom binnen gekomen en, na nachtverblijf te hebben gehouden, heden morgen van hier weder vertrokken, een bataillon der 2de afd. mobiele Overijsselsche schutterij; hetzelve is bestemd, om deel uit te maken van de nieuwe brigade, welke bij de reserve-divisie wordt opgerigt. Heden wordt nog alhier een bataillon der mobiele Utrechtsche schutterij verwacht, welke dezelfde bestemming heeft.

— Van het sedert den verleden jare alhier georganiseerde, buitengemeen wel geoefende korps artillerie, hebben zich, op het eerste gerucht van oogenschijnlijk gevaar in de provincie Zeeland, 50 man en 2 officieren, vrijwillig aangeboden, om derwaarts te vertrekken, ten einde aldaar de posten te gaan bezetten en de stukken te bedienen. Naar wij vernemen is dit willig aanbod, hetwelk van den besten geest dezer vrijwilligers getuigt, gisteren naar het ministerie van oorlog opgezonden.

Utrecht, den 8 november.

In den laatstvoorgaanden nacht, omstreeks een ure, is er brand ontstaan in het bad-schip, of bad-lokaal, hetwelk sedert eenigen tijd in de Stads-singel, bij de Catharijne-poort, heeft gelegen. De vlammen namen bij het windrig weder zodanig de overhand en waren zoo hoog en geweldig, dat niet alleen twee beneden den wal staande huizen, in een van welke de eigenaar van het bad-lokaal woonde, groot gevaar liepen en niet dan met groote moeite door behulp der brandspuiten bewaard werden, maar dat de huizen en stallen, die aan den anderen kant van den wal op de Vreebrug staan, ook niet zonder gevaar bleven van in brand te geraken, alzoo de stukken vuur en de vonken over den wal vlogen en zich in alle rigtingen verspreidden. In weerwil der door de brandspuiten aangebragte hulp, is het geheele vaartuig of gebouw eene prooi der vlammen geworden.

BELGIE.

Brussel, den 8sten November.

Bij het appel nominaal, gisteren in de vergadering der afgevaardigden gedaan, bleek dat er slechts 55 leden tegenwoordig waren. De heer *Seheult* maakte daarop aan, dat de vereischte der aanwezigheid van de tegenwoordige leden niet genoegzaam scheen om de afwezigen bij hunnen pligt te houden, en en stelde voor, om de lijst der afwezige leden bij iedere zitting, door middel der dagbladen publiek te maken, en werd, na korte deliberatien, dien conform geconcludeerd.

De heer *F. de Secus* een verlof voor acht dagen gevraagd hebbende, werd hem zulks geweigerd, op grondo dat de aanvragen om verlof zoo veelvuldig werden, dat eindelijk de overgebleven leden niet in genoegzaam aantal zouden wezen, om te vergaderen.

Een voorstel van den heer *Nothomb*, werd op het bureau nedergelegd. Sommige leden de lezing daarvan gevorderd hebbende, beriep de president zich op art. 55 van het reglement van orde, volgens hetwelk een voorstel eerst op het bureau moet worden nedergelegd en daarna gelezen.

De heer *Zoude* neemt, na onderzoek zijner volmagten, als afgevaardigde voor het district Neufchateau zitting.

De heer *de Theux* bragt vervolgens, namens de centrale afdeeling, rapport over een ontwerp van crediet-wet uit, hetwelk zal worden gedrukt en gedistribueerd.

De order van den dag vordert de deliberatien over de ontwerpen van crediet-wetten voor het vierde kwartaal van het loopende jaar, dewelke, met 53 tegen 2 stemmen, die der heeren *L. Desmet* en *A. Gendebien*, werden aangenomen, terwijl de heer *Zoude*, als der zaak niet genoegzaam kundig zijnde, zijne stem niet uitbragt.

Het overige der zitting is aan rapporten der commissie van petitien gewijd geweest, waaronder er eene was, waarbij gevraagd werd, dat al de burgers mogten worden opgeroepen, om, in registers, welke in alle gemeenten zouden worden geopend, voor of tegen de 24 artikelen te stemmen. De vergadering ging betreffende deze petitie tot de orde van den dag over.

Tegen drie uren werd de vergadering gescheiden en tot den volgenden dag op den middag gedajourneerd.

De senaat zal aanstaanden Donderdag eene openbare zitting houden, ten einde zich met de hierboven vermelde, door de afgevaardigden aangenomen crediet-wetten bezig te houden.

— Men verzekert ons, dat koning *Leopold* nog zijne toetreding tot de 24 artikelen niet gegeven heeft, maar dat men onderhandelt over de voorwaarden die hij der conferentie voorstelt, om deze toetreding te doen. De heer *van de Weyer* moet gisteren avond weder naar London afgereisd zijn. (*Courrier.*)

— Sir *Robert Adair* heeft achtervolgens twee courriers in de drie jongste dagen uit 's Hage gekregen.

— Men sprak gisteren in de kamer der gedeputeerden van het aftreden van den minister van buitenlandsche zaken, den heer *de Meulenaere*, die het gouvernement van West-Vlaanderen weder op zich zou nemen; het zeggen was, dat de generaal *Goblet* hem in zijne betrekking van minister van buitenlandsche zaken zou vervangen.

— Men spreekt ter beurze van Londen van eene groote geldleening, welke Rusland in Engeland wenscht te doen. Deze kolossale mogendheid tracht den ellendigen toestand harer financien zoo veel mogelijk te bedekken, maar het is thans bekend, dat de mogendheden van het Noorden allen hunne toevlugt tot geldleeningen moeten nemen. Pruissen is misschien de eenige, welke, dank hebbe groote spaarzaamheid, nog eenigen tijd buiten eene geldleening zal kunnen blijven.

ANTWERPEN, den 7 November.

Ons *Journal* zegt, dat de Hollanders in den dijk bij Zwijndrecht nieuwe doorsnijdingen zouden hebben gemaakt.

— Een brief van Stabroek van den 5den dezer, meldt dat de storm van den vorigen dag daar weder veel schade aan de dijken toegebragt had. De noordwesten wind had des morgens met den vloed het water reeds geweldig opgejaagd en vele scheuringen in den dijk veroorzaakt; doch bij het volgend hoog water, des avonds ten vijf ure, was deszelfs geweld nog veel grooter geweest, en was het water binnen een kwartier uurs tot vier a vijf voeten in de huizen doorgedrongen; de inwoners moesten zich met hun vee zwemmende redden en toevlugt bij hooger gelegen naburen zoeken.

De vloed was zoo hoog gezwollen en werd door den hevigen wind zoo voortgedreven, dat het water over de dijken heenstroomde en eene verschrikkelijke overstrooming veroorzaakte; hetzelve is tot op een kwartier afstands van Putten gekomen en heeft wel 150 morgen overstroomd, die tot nog toe waren verschoond gebleven.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den November.

Men verzekert, dat de heeren *Dreux*, *Brézé*, *Fitz-James* en onderscheiden andere leden van de kamer der pairs besloten hebben, hunne demissie als pairs te nemen, na eerst tegen de erfelijkheid gestemd te hebben.

De heer *Thompson*, president van het bureau van koophandel en lid der engelsche administratie, is te Parijs gekomen. Het schijnt, dat het doel zijner komst is, om zich met ons gouvernement te verstaan over de middelen, om de onderlinge handel-relatien tusschen Frankrijk en Engeland meer gemakkelijk te maken, in afwachting van een handel-tractaat tusschen de beide landen. Men gelooft dat de zaak betreffende Algiers niet vreemd aan de zending des heeren *Thompson's* is.

— Een dagblad verzekert, dat men zich op dit oogenblik, op het ministerie van binnenlandsche zaken bezig houdt, met eene verandering van prefecten en onder-prefecten te bewerkstelligen. Men verzekert, dat twaalf prefecten zullen veranderd of op reforme gesteld worden. Een dertigtal onder-prefecten zou hetzelfde lot te beurt vallen of zou van het noorden naar het zuiden, of van het oosten naar het westen des rijks verplaatst worden.

— De heer *Pâzy*, oud redacteur en chef van het dagblad *la Révolution* is Maandag l.l. des avonds, op straat, ten gevolge der, voor eenige maanden tegen hem uitgesproken veroordeeling, gearresteerd geworden.

— Uit Mainz wordt van den 30sten October geschreven, dat de gezondheids-commissie in die stad de tijding ontvangen had, dat de kenteekenen der cholera zich in Opper-Hessen hadden geopenbaard. Volgens het rapport van een geneesheer aldaar, waren verscheidene personen, na zes uren lijdens, een slagtoffer der ziekte geworden.

— De werken van den ijzeren spoorweg, die van Parijs tot Pontoise zal loopen, zijn aanbesteed. De weg zal ongenoeg 12 Fransche mijlen lang zijn.

— Twee van Gibraltar onder engelsche en Sardinische vlag gekomen schepen, zijn op de barbarijsche kust ten westen van Oran gezien, trachtende aldaar wapenen en oorlogs-ammunitie te ontschepen. In weerwil der bekwaamheid en vlijt, welke de generaal *Boyer* van den dag legt, is de provincie van Oran steeds in openbaren opstand tegen ons gezag, hetwelk alleen binnen de muren der stad geëerbiedigd wordt, doch buiten het bereik van het kanon der forten ophoudt. De keizer van Marokko, door verscheiden oorlogzuchtige stammen krachtig bijgestaan, heeft steeds troepen en agenten te Tremeçan en alja partij hekomt in die provincie talrijke aanhangers.

— De engelsche *Courier* deelt tijdingen mede uit Persie, volgens welke het schijnt, dat *Abbas-Mirza* met eene aanzienlijke magt in de provincie Yezd getrokken is, ten einde zich de troons-opvolging, ten nadeele van zijnen broeder, bij den dood van *Futteh-Ali*-shah te verzekeren. Er zouden ook vele russische soldaten zich bij hem bevinden. De *Courier* meent dat, zoo de zaak waar is, de politieke relatien tusschen Engeland en Persie zeer moeijelijk zouden gemaakt worden.

— De renten stonden heden, (5) de 5 pCt. a kont. 95,25, op tijd 95,90; de 3 pCt. kont. 68,50, op tijd 68,60. De Napelsche renten kontant 79,50, op tijd 79,80.

DUITSCHLAND.

HANNOVER, den 4 November.

Sedert gisteren middag is het getal cholera-zieken vermeerderd met 18, dus in het geheel tot heden 672, waarvan genezen 176, gestorven 353 en nog onder geneeskundige behandeling 143, sedert het alhier verschijnen der cholera, zijn in de week van 8 tot 14 october 55 er aan ziek geworden, 2 genezen en 31 gestorven; van den 15 tot 21 october 247 ziek geworden, 15 genezen, 102 gestorven; van 22 tot 28 october zijn er 218 ziek geworden, 65 genezen en 141 gestorven en van 29 october tot 4 november 152 ziek geworden, 94 genezen en 79 gestorven.

OOSTENRIJK.

WEENEN, den 30sten October.

Brieven uit Lemberg melden, dat de russische generaal *Rudiger*, de uitlevering van het op ons grondgebied gevlugte overschot des poolschen legers gevorderd heeft, doch dat deze vordering op allerhoogst bevel afgewezen is. Verscheiden generaals van het poolsche leger, bij namen de generaals *Romarino*, *Langerman* en anderen bevinden zich tegenwoordig te Brunn; zij bekomen ieder dagelijks bijna zes florijnen van onze regering, gelijk gewoonlijk van andere krijgsgevangen hoofd-officieren uitbetaald wordt. De in Frankrijk geboren militairen bekomen reispassen, om, over Iglau en Regensburg, naar hun land te gaan; aan de Polen wordt toegestaan, om eene verblijfplaats naar hun genoegen in de Oostenrijksche staten te verkiezen.

— Heden is het duitsch Banater grens-bataillon, hetwelk tot het kordon langs de grenzen van Hongarije gebezigd is geweest, hier door gepasseerd, zich naar de in het voorjaar voor hetzelve bestemde standplaats begevende.

Aan de Redactie der Bredasche Courant.

Mijne Heeren!

Met reden verontwaardigd, over de onregtvaardige beoordeeling, den geachten schrijver van het *Journal de la Haye* aangedaan in het Rotterdamsch Nieuwsblad van den 24 October, en daarna in eene bijlage tot N°. 127, werd het bijgaand stukje opgesteld, en aan de Redactie van gemeld blad ter plaatsing gezonden; hare weigering den 1 November gedaan, is oorzaak dat men voor hetzelve een plaatsje verzoekt in Uw zoo algemeen gelezen en geacht dagblad; vertrouwende, dat, hoewel de schrijvers hunne namen verbergen, om met stadgenoten in geenen penschstrijd te geraken, hun doel echter zal worden goedgekeurd door mannen, welke meermalen blijken gaven, dat zij prijs stellen op ware verdiensten.

Blijvende met achting Uw bestendige lezer

Rotterdam 3 November 1831. T.

Aan den Schrijver van het opstel over den Heer X. in het Rotterdamsch Staat- Letter- en Huishoudkundig Nieuwsblad van 24 October 1831.

Mijnheer!

Indien het waarheid is, dat eenige geabonneerden eene fransche plaatsing van gemeld opstel verlangden, het is niet *minder* waar, dat een groot aantal derzelven verontwaardigd zijn geweest, over den lagen en honenden toon der berisping daarin vervat, en wel overtuigd zijn, dat een man, die reeds zoo veel tot lof der Hollanders gezegd, en door zijne uitgave alom verkondigd heeft, zeker van geen *oud* Nederlander zulk eene uitlegging zijner bedoelingen had kunnen verwachten; daar het buiten allen twijfel gesteld kan worden dat het *Journal de la Haye* allerkrachtigst heeft medegewerkt, om bij andere volken onze natie in een gunstiger licht te doen beschouwen, dan onze eigene dagbladen het immer konden doen; de Hollandsche taal toch te weinig buiten af verstaanbaarende, en de lof eens systemelings alteos meer onpartijdig klinkt. — Het is ook jammer, dat de schrijver niet eerst het fransche stuk, door hem gekeken, in het Hollandsch heeft doen vertalen, daar de zin van hetzelve blijkbaar onjuist is begrepen, vooral het laatste gedeelte; de vergelijking van de kimop moge al niet gelukkig gekozen zijn, — beleedigend is zij echter niet; de heer X noemt *zichzelven* niet *alleen* die ondersteunende rank, zoo als de schrijver beweert, maar *al die vrienden van orde en regt, welke door hunne handelingen, redevoeringen of geschriften een krachtig opgewogen tot de verheerlijking van Hollands roem.*

Overigens wordt wel de letter X. gebruikt onder al de antikelen van den heer D., doch als *kenmerk*; niet als verbloeming, van eenen naam, welke achting verdient.

Geheel anders is de onderteekening in het Nieuwsblad, want daar verbergt zich de schrijver onder een aantal letters om *niet* ontdekt te worden; en hoe onedel het ook reeds moge zijn, iemand op die bedekte wijze aan te randen, zoo werkt het nog daarbij eene blijkbare verlegenheid te kennen over het voorgevallene.

Schoon het zeer wel mogelijk is, dat een zoo weinig gelezen blad, niet onder het oog zal komen van eenen man die zijnen tijd ondadig beter weet te besteden, dan tot het inzien van zulke hatelijke opstellen, zoo zoude het evenwel kunnen gebeuren, dat deze aanranding aan Zijn Ed. niet onbekend bleef; maar dan ook durft men vertrouwen, dat de heer X. zich dezen laster niet zal aantrekken; zij kan zijne gunstige denkbeelden over onze natie niet doen verflaauwen, want . . . waar is goud zonder schuim? —

Rotterdam 30. October 1831. T.

Aan de Redactie der Bredasche Courant.

A . . . . . , den 4den November.

De brief van den heer Q. N. opgenomen in uw N°. 257, heb ik met belangstelling gelezen, en ben Zijn Edele dankbaar voor de genomene moeite, om mijne voorgegevene *stelling*, met zoo veel schranderheid nog nader te hebben beoordeeld. Gaarne zoude ik eene verdere ontwikkeling mijner denkbeelden ten dien aanzien geven, doch daar de ondervinding mij nog dagelijks leert, dat het onmogelijk is, om, vooral in deze tijdstippen, eenmaal gevatte voorvoordeelen met vrucht te bestrijden, zoo zwijg ik voor als nog *par respect pour* . . . . . *Mon ami* SANDER, *tu me consoleras!*

Uw bestendige lezer.

De Redactie wenscht van verdere brieven over het hierboven behandelde onderwerp verschoond te blijven. Zij heeft bovenstaande weinige regelen nog in haar blad opgenomen, zonder echter met den schrijver in te stemmen, dat de brief des heeren Q. N. een *nader bewijs* is van de stelling des eerstgenoemden.

Marktprijzen der Stad Breda,

van den 8 Nov. 1831.

	Laagste prijs.	Hoogste prijs.	Middel prijs.
Het Nederl. mudde Tarwe	ƒ 11,30	ƒ 12,00	ƒ 11,66
Het dito dito Rogge	- 7,30	- 7,66	- 7,50
Het dito dito Boekweit	- 5,10	- 5,56	- 5,33
Een Nederl. pond Boter	- ,	- ,	- ,90
Aardappelen Nederl. Mudde	- ,	- ,	- 2,70

UIT DE HAND TE KOOP.

Eene HUIZINGE met Vier ACHTER WONINGEN, STAL en HOF, staande op de Westzijde van de Ginnekenstraat, van ouds genaamd *de Hertog van Hoogstraten*.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Op Donderdag den 10 November 1831. DE JONGGEHEURDE FRANSCHMAN, nieuw geestig Blijspel in drie bedrijven, naar het Fransch van *Mazères (Le Jeune Mari)* door *H. van Overvest Kzn.*, gevolgd van DE SCHOENLAPPER EN DE RENTENIER, of *Het Genoegen overtreft den Rijkdom*, Blijspel met *Zang* in een bedrijf, naar de Fransche fabel van den vermaarden *La Fontaine*.

*** Bij de Erven F. BOHN, Boekhandelaars te Haarlem en verder alom staat thans de Intekening open op een GESCHIEDKUNDIG GEDENKSTUK VAN DEN NATIONALEN RUIM, of *Tafereel der Gebeurtenissen, welke sedert den* Belgischen *Opstand in de* Nederlanden *hebben plaats gehad*, door N. G. VAN KAMPEN, Hoogleeraar te *Amsterdam*. — Een meer omstandig berigt wegens dit werk, dat in één deel zeer net zal zijn, is in alle Boekwinkels voorhanden.

Te BREDA, by BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.